

LAKSHMI ASHRAMS VENNER

Lone Poulsen,
Præstehusene 6,
2620 Albertslund
Tlf. 43 96 13 71

E-mail: lone-poulsen@mail.tele.dk

Hjemmeside: <http://jakob.jensen68.person.emu.dk/lakshmi/>

Girokonto: 314-1861

LAKSHMI ASHRAM NYT

Januar 2005

Kære venner!

Allerførst godt nytår til alle. Jeg sender nyhedsbrevet – **SANCHAR 96**, som er meget fyldigt og med nogle gode artikler, synes jeg:

- "Bhaiji – Shri Himmat Singh Bhakuni, 1922-2004" af Hansi Behn
- "Erfaringer med høstningen af hø" af Bimla Behn
- "På udflugt" af Soniya Joshi – 6. klasse (oversat af Ruth Sillemann)
- "Aktiviteter for at organisere kvinderne i Kosi-dalen" af Basanti Behn
- "Gadeteater" af Saraswati Koranga – 12. klasse (oversat af Ruth Sillemann)
- "Mit liv på ashrammen" af Babita Joshi – lærer (oversat af Ruth Sillemann)
- "Gandhis danske discipel" af Lone Poulsen

Jeg har været så heldig i dette efterår, at jeg fik lejlighed til at besøge Lakshmi Ashram i oktober. Denne gang havde jeg 8-10 dage alene (altså uden andre danske gæster) på ashrammen. Det var en rigtig dejlig oplevelse. Marie Thøger var med på turen, men hun arbejdede sammen med Radha Bhatt i Binsar på en oversættelse af Sarala Behns selvbiografi. Binsar ligger en 3-4 timers kørsel fra Kausani. Marie nåede op til Lakshmi Ashram en enkelt dag, og vi fulgtes hjem igen. I december gik turen til Mumbai med Marie, der fik overrakt en fornem indisk pris for at fremme kendskabet til Gandhis værdier uden for Indien (se sidste artikel).

Som sædvanlig skal lyde en tak for alle sponsor-pengene til pigerne og for de andre bidrag. Alle beløb, store som små, er velkomne. Bidrag, der ikke er øremærkede, er også særdeles velkomne. Pengene bruges til undervisningsmidler, studieture, landsbyarbejde og meget andet. Jeg beder jer stadig om at sende ekstra penge pga. stigning i de daglige udgifter.

Sponsorship:

pr. måned	150 kr.
pr. kvartal	450 kr.
pr. halvår	900 kr.
pr. år	1800 kr.

Mange hilsener

Lone Poulsen

SANCHAR 96

“Bhaiji”

Shri Himmat Singh Bhakuni, 1922-2004

af Hansi Behn

Første gang, jeg så Shri Himmat Singh, ”Bhaiji”, var i året 1972, da han ordnede regnskabet på kontoret i Lakshmi Ashram. Hans landsby, Khirakot, ligger i en afstand af otte kilometer nedad vejen fra Kausani og så over Kosi-floden fra Chanauda. Dengang kom Bhaiji til fods via skovstierne og vendte så hjem kl. fem om eftermiddagen. Han klarede hele ashrammens regnskab alene. Fra kl. ti om formiddagen til kl. fem om eftermiddagen – med pen i hånden og briller på næsen – kunne man se ham travlt beskæftiget ved sit skrivebord. Hans hjem lå jo i nærheden, så han kunne således også holde øje med dette om morgenen og aftenen, give råd og vejledning og tage sig af sin families velfærd. Alt dette udførte han særdeles dygtigt.

Langsomt voksede institutionens regnskab, og Bhaiji fik mere og mere travlt. Alderen viste sig også efterhånden, og han så mere svagelig ud, end han plejede. Det resulterede i, at han måtte tage bussen om morgenen. Han arbejdede i dagtimerne, før han vandrede hjem ad stierne ned gennem skoven til dalen nedenfor.

I 1990 besluttede Bhaiji at give mig ansvar for noget af regnskabet, og jeg fik mulighed for at lære, hvordan man styrer et regnskab. Han lærte mig først og fremmest, hvordan jeg skulle klare regnskabet for landbruget, mejeribruget og husholdningen. Derefter viste han mig, hvordan jeg skulle ordne kassebogen, og langsomt overdrog han det hele til mig. Hans måde at skrive på var meget fin, virkelig perfekt, og han lærte mig at gøre det ligesådan.

Bhaiji erkendte, at han var blevet mere svagelig, og han holdt op med at komme og gå hjem hver dag, så han begyndte i stedet for at overnatte på et værelse i Lakshmi Ashram. Han kom ned på kontoret om morgenen og lærte mig alt: hvordan jeg skulle skrive kassebogen, føre hovedbogen, forberede råbalancen osv. Da Bhaiji havde tiltro til, at regnskabet kørte godt, besluttede han, at han nu ville bo i sin landsby og gøre noget for dem. For at vække landsbyboerne til dåd og skabe aktiviteter i landsbyen grundlagde han en lille institution. Gennem sin tilknytning til Lakshmi Ashram var han kommet i kontakt med ashrammens udenlandske venner, der kunne yde finansiel støtte. Han organiserede spinde- og væveaktiviteter gennem institutionen og tog sig personligt af ansvaret for at holde regnskabet. Ved slutningen af hvert finansår ankom han med regnskabspapirerne i en taske over skulderen til Udyog Mandir for at få regnskabet revideret. Når som helst vi havde problemer eller spørgsmål til ashrammens regnskab eller havde brug for råd og vejledning, tog vi ned til hans hjem for at få hjælp. Selv om hans helbred ikke var godt, fortsatte han med at hjælpe os.

Hansi

Himmat Singh

Himmat Singh og Neema, der peger på hans navn på mindetavle

Mens Bhaiji boede på Lakshmi Ashram, berettede han ved forskellige lejligheder om uafhængighedsbevægelsen. På den tid var Bhaiji den alleryngste frihedskæmper og måtte i fængsel allerede som 13-årig. Han havde sluttet sig til frihedsbevægelsen allerede i sin tidlige barndom. Han tilbragte i alt syv år i fængsler i Almora og Bareilly, og mens han opholdt sig i Bareilly fængslet, var han sammen med den nuværende delstatsminister i Uttaranchal, Shri Narayan Datt Tiwari. Bhaiji arbejdede også i nogen tid op til 1955 sammen med Shree Gandhi Ashram i Chanauda, og derefter var han travlt beskæftiget i 28 år med at føre Lakshmi Ashrams regnskab. I nogle måneder havde han været meget dårlig. En dag i den periode tog Neema og

jeg af sted for at besøge ham. Selv da diskuterede Bhaiji nogle regnskabsrelaterede sager med os. Hans syn og hørelse var blevet meget svage, men alligevel var han fuldstændig i stand til at forklare disse regnskabssager for os verbalt.

Den 4. september 2004, da vi fik meddelelsen om, at Bhaiji var død, kunne vi først slet ikke tro, at det var sandt, men vi kunne dog ikke fornægte virkeligheden.

Efter lang tids sygdom sagde Bhaiji farvel til denne verden i en alder af 82 år. Nu er han ikke længere iblandt os, men den vej han har vist os, den lærdom han har givet os, vil for altid være en kilde til inspiration for os.

Med disse slutbemærkninger viser jeg min store respekt for hans afdøde sjæl.

Erfaringer med høstningen af hø

Når man ser styrken hos disse kvinder, ser det ud til, at de vil opnå noget positivt og være et godt eksempel for andre, noget som Lakshmi Ashram også vil kæmpe hårdt for.

af Bimla Behn

I Basic Education – et arbejdsorienteret undervisningssystem, der praktiseres på Lakshmi Ashram, er der ligevægt mellem pen og blækhus samt hakke og segl. Blandt de forskellige aktiviteter i ashrammen har mejeribruget og grønsagsdyrkningen også en vigtig plads i vores undervisning. Adskillige aktiviteter er involveret i pasning af køerne fx at forsyne dem med foder, korn, drikkevand, hø og græs; at indsamle fyrrenåle til at sprede ud på gulvet i kostalden; at holde rent og opsamle komøg til kompost; at give dem madrester fra køkkenet; at hente medicin til de syge dyr fra veterinærcentret og at uddele det til de syge dyr osv.

Foruden disse fysiske aktiviteter bliver der også holdt regnskab med indtægter og udgifter for at udregne den årlige gennemsnitsfortjeneste, mens der foretages omtrentlige beregninger af mængden af kompost, der forsyner landbrugsaktiviteterne. Desuden udregnes mængden af timer med biogas til brug i køkkenet, mængden af foder, der produceres og forbruges osv.

Inden for Basic Education bliver fremstillingen af hø også betragtet som en vigtig undervisningsaktivitet. I oktober, når monsunregnen i det store og hele er ophørt, og når græsset er vokset til og

modnet, så bliver det høstet og tørret og samlet sammen i høstakke til den kommende vinter. På denne måde producerer vi selv både mælk til køkkenet og kompost til dyrkning af grønsager.

Fremstillingen af hø er et meget stort program, og alle pigerne fra 8. klasse og opefter samt lærerne deltager i at høste græsset, mens de mindre piger fra 1. til 7. klasse overtager ansvaret for de daglige aktiviteter i ashrammen med en voksen medarbejder til at styre dem. I år havde jeg fået betroet denne opgave.

De små piger opdeles i mindre hold og udfører alle deres jobs med stor entusiasme og glæde. Der er næsten altid gæster til stede i ashrammen, og under græshøsten hjælper de også til på enhver mulig

måde. Vi betragter dem egentlig snarere som medlemmer af vores ashram-familie end som gæster. Alle har det sjovt, står tidligt op om morgenen, ordner det sædvanlige morgentoilette, gør rent, laver urtete og morgenmad, senere middagsmad, bringer vand fra tid til anden til dem, der høster græs, og tilbereder ligeledes lækre snacks til dem. De, der har ansvaret, skal hele tiden holde et vågent øje med de små børn, passe dem i sygeværelset, holde øje med tiden, give de små tid til at hvile sig, når de er trætte osv. Alt dette er i virkeligheden også undervisning.

I alt tager det ca. tyve dage at fuldføre høhøsten helt. Bagefter – for at give eleverne lidt forandring – bliver der arrangeret ekskursioner, som giver dem mulighed for at besøge områder, der er geografisk forskellige fra deres eget, besøge steder af historisk og religiøs vigtighed. Når de kommer tilbage, deler de ud af deres nye viden til de andre elever, og de udgiver en særudgave af deres håndskrevne magasin, 'Vijay'. Alle blomstrer i helbred og glæde, i sjæl og krop, endnu engang fuld af energi og entusiasme i deres arbejde. Således bliver fremstillingen af hø bragt til ende. Alle har fået stor glæde og gavn af dette.

På udflugt

Sonija Joshi – 6. klasse

Hvert år tager vi på udflugt. Da jeg var lille tog vi ikke så langt væk, og det er først, da jeg er blevet større, det er gået op for mig, hvad det egentlig går ud på: Vi tager af sted til områder langt herfra, oplever nye steder og lærer om livet der.

I år skulle 15 piger fra Lakshmi Ashram besøge to institutioner. De hedder Arohi og Chirag og ligger begge i Nanital distriktet. Da vi sad i jeepen, nød jeg træernes grønne frodighed. Endelig nåede vi frem til Arohi, og her skulle vi vaske vores fødder og hænder, inden vi fik mad. Så besøgte vi Arohis hospital, og vi var på landsbymarked. Fra gammel tid har kunsthåndværkere afsat deres varer på sådan et marked (marked = "Haat"), og der optrådte forskellige kunstnere. På det marked, vi besøgte, blev der også solgt kunsthåndværk, og der var forskellige kunstneriske konkurrencer, som vi piger deltog i, og vi vandt da også nogle priser. Vores humør var højt! Vi købte fine sokker og vaseline for de penge, vi vandt, og vi fik lejlighed til at se spændende små teaterstykker.

Næste dag gik turen til Chirag, der betyder lys, og det står også for Central Himalayan Rural Action Group. Chirag ligger midt i skoven, og her blev vi budt hjerteligt velkommen: Vi fik dejlige varme parathas med pickles og dertil varm ingefærte. Så blev vi vist rundt og så de mange medicinske urter. Nogle af dem var ved at blive rensset og pakket ned til eksport. Vi lærte mange ting, f.eks. at grunden til, at blomkål ikke altid udvikler sig ved hovedet, er mangel på kvælstof.

6. klasse er kommet hjem fra turen

Stedet havde en dejlig frodig jord, som planterne kunne vokse i. Bimla Didi fortalte om tidligere besøg med piger, hvor de havde overnattet i et specielt hus. Vi skulle ikke overnatte der, så vi tog tilbage til Arohi om aftenen, hvor vi opførte vores lille indøvede sang- og teaterstykke. Noget jeg er meget taknemmelig for er, at alt var så vel organiseret, der blev gjort alt, for at vi skulle have det godt. Fra Arohi tog vi næste dag til Almora og besøgte All India Radio. Vi så Almoras berømte "bal mitai" butik og nød at smage på den gode slik. Vi besøgte også Nanda Devi templet, hvor der var

statuer af Radha og Krishna (indiske guder). Vi så de smukke træskærerarbejder på de fine gamle huse, og vi var på besøg på Pandit Govind Ballah Pant museum. Her så vi hverdagslivet udstillet: I museets indgang er der en model af en kvinde i fuld størrelse. Hun bærer segl og kurv og ser ud, som er hun på vej ud for at skære græs. Der var også et billede af en mand på vej ud for at sælge mælk. I en anden del af museet så vi smykker, som kvinder gik med i gamle dage: Fine ankelringe, armbånd og halskæder. Det var en stor oplevelse at få lejlighed til at se de gamle smykker, som folk ikke går med mere. Til sidst gik turen til Almoras bazaar med de fine stengange. Her så vi, at man solgte døde fisk! Jeg nød virkelig denne tur, og selvom vi havde været langt hjemmefra, glemte vi ikke vore daglige bønner, som vi også udfører på Ashrammen.

Aktiviteter for at organisere kvinderne i Kosi-dalen af Basanti Behn

Siden november 2003, med det formål at anspore til beskyttelse og bevarelse af skoven og jorden, har jeg besøgt omkring femten landsbyer tæt ved Kausani. Først og fremmest ville jeg forsøge at etablere kvindegrupper. Kvinderne i denne dal har en masse arbejde med landbruget, og deres mænd udfører meget lidt arbejde i markerne. Hovedafgrøden i denne dal er kartofler, og hver familie høster omkring 20-25 quintals, afhængig af hvor meget land de udlægger kartofler på. De får som regel også en meget god rishøst. Kvinderne arbejder ekstremt hårdt hele året igennem, for foruden landbrugsarbejdet er det også dem alene, der tager sig af børnene.

Disse kvinder kendte hverken til værdien og vigtigheden af at organisere

sig, og der havde ej heller nogensinde eksisteret nogen form for en slags organisation her. Da jeg besøgte landsbyerne de første to-tre gange, fandt jeg ingen af kvinderne hjemme, men vi fortsatte alligevel vores anstrengelser. Mens jeg gik rundt her og der gennem skoven og over markerne, snakkede jeg med kvinderne om at organisere sig og fortalte dem også, hvor vigtigt det var at være organiseret. Til at begynde med sagde de:

“Der er ingen mulighed for at lave en organisation blandt os kvinder. Vi har for meget arbejde, der er ingen sammenhold iblandt os, ingen af os er enig i noget som helst af det en anden siger. Og vi har i hvert fald ikke tid.”

Vi svarede dem: “I skal finde tid”, og langsomt men sikkert blev kvinderne enige med os. En af deres hovedbeskæftigelser var at bringe frisk træ hjem fra skoven til opbevaring de næste fem år, til det var blevet tørt og kunne bruges som brænde. På en vinterdag måtte de måske vandre hele fire gange ud i skoven, nogle gange for at bringe egetræsblade, nogle gange græs og andre gange for at afskære træ – der var ingen ende på det! På andre tidspunkter af året arbejdede de i markerne med at så, luge, hyppe og høste. Der var altid noget, der skulle gøres. På denne måde gik hele året. De var hverken i stand til at tage sig ordentlig af børnene eller bekymre sig om deres eget helbred. Der var altid en kappestrid blandt dem om at komme i skoven. For at kunne bære et læs træ på hovedet hjem fra skoven ville hver kvinde fælde et mindre træ, og hele skoven led på den måde overlast. De var alle sammen klar over problemet, men alligevel var ingen i stand til at sætte en stopper for det. Dette var det mest almindelige problem i området.

Vi sagde til dem: “I behøver ikke så meget træ, som I fælder lige nu. Hvis I fælder et fuldvoksnet træ, vil det give jer brænde nok til hele året og vil give de små træer mulighed for at vokse sig store. Det vil være mere praktisk for jer, og det vil spare jer for en masse arbejde. I vil få mere tid til at se efter jeres børn. Alt hvad vi foretager os er for vores børns skyld. Hvor er disse børn? Hvad laver de? Hvordan går det med deres skolegang? Hvad er det for nogle kammerater, de har? I bruger en masse penge på, at de kan få undervisning i engelsk, men I har ingen tid, I kan give dem. Jeres mænd er ikke hjemme, men arbejder langt væk. Og de, som er hjemme, har alt for travlt med at drikke eller spille, og har derfor ikke tid. Så hverken mødrene eller fædrene passer børnene. Hvad vil fremtiden byde dem?”

“I mødre er alle sammen oplyste, så tænk over dette. Vi fælder mere i skoven, end det er nødvendigt. Entreprenørerne fælder tømmer med salg for øje. Ligeledes fælder skovvagterne træ til salg. Skoven bliver mindre og mindre, og kilderne tørrer ud. Hvis skoven ikke overlever, så vil der heller ikke være mere vand. Hvis regnen ikke kommer til tiden, hvordan vil markerne så trives? Hvis der ikke

er noget landbrug, hvordan vil I så holde jer i live? Se her, Kosi-floden starter fra bjerget Pinath, hvor der et fint dække af egeskov. Endnu bærer kvinderne i Kosi-, Katyur- og Giwar-dalene mindst hundrede læs egetræsblade ned om dagen. At afskære grene og blade i skoven har ført til, at vandmængden i Kosi-floden er formindsket. Nogle af kilderne og de små bække er allerede udtørrede, og andre er ved at tørre ud.”

Møde med landsbykvinderne i Bhartola

Ved at lytte til alle disse kendsgerninger begyndte kvinderne at tænke sammen og gøre anstalter til at organisere sig. Kvindegrupper blev oprettet i alle landsbyerne. Som en start enedes de om ikke at skære unge grene og blade af for at beskytte den nærliggende skov, at løse lokale uenigheder og skænderier inden for landsbyen og at samle penge ind til at betale en vagt, der skulle forhindre kvæget i at gøre skade på afgrøderne.

En dag om måneden samles alle kvinderne for at diskutere landsbyens problemer og sammen finde en løsning på dem. Ved hver især at indskyde ti rupees hver måned opbygger kvinderne deres landsbyfond. Disse kvinderne har overtalt deres mænd til at stoppe hasardspillet, og de har også fået standset dem, der gav problemer efter at have drukket spiritus. Kvinde- og ungdomsgrupper har adskillige gange organiseret anti-spirit-demonstrationer sammen og har lukket spillebulerne ved at bevogte dem. På deres egen måde har de forsøgt alt, hvad de kunne, for at stoppe hasardspillet og har også senere fået hjælp af det lokale politi. Sådan blev der til sidst sat en stopper for hasardspillet.

Efter at have holdt møder med skovstyrelsen har de overtaget ansvaret for at beskytte deres skove og har også formået skovarbejderne til at være mere årvågne med deres pligter. Samtidig har de også skrevet til skovstyrelsen om ikke at tillade, at tømmer bliver fjernet fra landsbyskoven.

Selv efter så megen påvirkning har skovvagter alligevel fældet træ illegalt til byggerier. Da kvinderne opdagede dette, mens de i stor flok bar kompost ud på markerne og derfor så tømmeret, spurgte de alle i landsbyen: "Hvem fældede tømmeret? Hvor skal det bringes hen?" Ingen svarede. En jeep kom for at køre det væk, men kvinderne vendte jeepen rundt og bar alt tømmeret tilbage til landsbyen. De sagde: "Dette er vores landsbys tømmer. Vi vil selv fordele det. Træ vil ikke komme ud fra vores landsby." De fordelte det til dem i landsbyen, der havde brug for det og indsatte pengene, som de modtog, i landsbyfonden.

Disse kvinder havde engang været meget usikre på sig selv, ude af stand til at handle sammen. I begyndelsen skosede mændene dem: "I vil ikke bringe frisk træ fra skoven, og I vil ikke hente egetræsblade. Hvad vil I så lave? Sidde derhjemme?" De blev hånet med "Giv dem arbejde!" De fordrukne mænd bandede ad dem og sagde: "Det er disse kvinder, der styrer nu. Hvad kan vi gøre?" Kvinderne havde taget initiativet, og de havde kæmpet en hård kamp, men nu synes mændene, at de er helt okay, og forstår perspektivet i deres anstrengelser. "Længe leve kvindemagten!" Mændene bekæmper dem ikke længere og bruger ej heller groft sprog over for dem. De frygter faktisk lidt kvinderne!

I denne dal, eller dvs. i de femten landsbyer, hvor vi er aktive, har kvinderne forstået, hvor meget, der går tabt, når man fælder skoven. Nu går kvinderne i stedet for kun én gang om dagen i skoven for uden besvær at bringe et læs tørt træ eller græs ned til byen. De har tid til at hvile. De er glade for ordningen, spiser til tiden og har tid til at tage sig af deres børn. Alt foregår i god ro og orden, og alle er glad og tilfredse.

Nu går kvinderne fra fire-fem landsbyer til andre nærliggende landsbyer eller længere væk til andre områder for at fortælle om skaderne og tabet pga. fældning af skoven og behovet for beskyttelse. Der var et tidspunkt, hvor vi følte, at kvinderne i denne dal ikke ville organiseres, og hvordan kunne vi så arbejde her? Der var tider, hvor vi følte fortvivlelse. Nu er vi meget glade for disse folks bedrifter og holdninger. Det ser ud til, at de kan udrette noget i fremtiden. Lige nu har de i tankerne at udvikle deres egen landsbyskov for at beskytte kilderne og andre vandresurser, skabe en atmosfære af renhed, fred og lykke både i hjemmet og i landsbyen.

Hvis disse kvinder fortsætter skridt efter skridt med at bevæge sig fremad, så ser det virkelig ud til, at de kan opnå noget i de kommende år. Hvis de oplever tilbagefald, så vil der være tab. Den største trussel til at bringe splittelse i landsbyen er politik. Hvad der bekymrer os er valgene til The Gram Pradhan, landsbyrådet.

Gadeteater

Saraswati Koranga - 12. klasse

På Lakshmi Ashram spiller vi tit skuespil, og hvert teaterstykke giver os mulighed for at lære noget nyt. Mange andre steder er teater rene udstyrs-stykker. Dette, mener jeg, kan være med til at underminere teaterstykkets sande natur.

Atum Sharma fra Dehra Dun er kendt for sin viden om gadeteater. I år nød vi godt af hans viden, og vi skabte et gadeteaterstykke med navnet "Pani Re Pani" ("Vand, oh vand!"). Stykket handler om forvaltningen af vores vandressourcer, og vi behøvede ikke megen tid til at indøve stykket i. Først optrådte vi på Lakshmi Ashram med stykket. Her var man meget begejstret.

Senere optrådte vi Kausanis basar en søndag, hvor vi havde fri. Der var stor interesse, en stor gruppe mennesker stimlede sammen og så vores stykke, selv biler og køretøjer stoppede for at se med.

Gadeteater. Det to figurer er "Verdensbanken" (forrest) og "Privatisering"

Så gik turen videre til de to landsbyer Bijoriya og Lweshal. Begge steder vakte forestillingen interesse.

Diskussionslysten blandt folk blev stimuleret og bredte sig til andre emner end bare vand. Vi følte, at vi havde vækket en bevidsthed blandt tilskuerne, og mange forskellige argumenter blev luftet. Vores forsøg på at skabe debat havde båret frugt, og vi bliver stadig spurgt, om vi vil komme og opføre teaterstykket i forskellige egne.

Hovedbudskabet i vores teaterstykke er at fortælle, at vores allesammens fælles ressource, vand, er blevet sat til salg. Nogle af vores floder bliver solgt til udenlandske selskaber, der så sælger os vandet tilbage for det dobbelte. Folk, der bor ved floderne, har protesteret, men regeringen vender det blinde øje til. Gadeteater er et godt medium til at få skabt diskussion om et tema. Det er så simpelt, der kræves ingen scene, man kan opføre stykket når som helst, hvor som helst. Jeg fik meget ud af at arbejde med gadeteater. Nu kan vi, der har arbejdet med det, videregive vores erfaringer med gadeteater til flere på ashrammen. Gennem dette nye medie kan vi sprede viden i mange sammenhænge.

Mit liv på ashrammen

Babita Joshi - Lærer

Lakshmi Ashram har været med til at give mig en større forståelse for, hvad det er mit liv skal dreje sig om. En forståelse for hvem jeg er og hvad jeg skal i livet. Gennem tre år har jeg levet her, og jeg har derved lært, hvad søgen efter sandhed og ikke-vold går ud på. Inden jeg startede her på ashrammen, havde jeg en ide om, at det praktiske arbejde her og de idealer, ashrammen hviler på, måtte være egnet for mig. Derfor startede jeg på ashrammen med 8-måneders kurset i Gandhis filosofi. Selv i dag er det stadig en inspiration, hvad jeg lærte på kurset.

Babita og Manju

Det var min egen beslutning, at jeg skulle være her. Hvis jeg var blevet presset til at komme, ville jeg nok ikke være så involveret, som jeg føler mig nu. Før jeg kom her, følte jeg mig hæmmet af bundethed og grådighed. De to egenskaber var mine indre fjender. Ved at opholde sig her distancerer man sig fra disse negative ting. Jeg fandt, at jeg havde en masse andre mere positive egenskaber latent i mig, egenskaber som jeg har haft mulighed for at udvikle.

I dag er det jeg kan, også det jeg har lært mig, inden jeg startede her, til gavn for det fælles ashramliv. Her lærer man at bruge sine evner i en bredere sammenhæng.

Her er en dybtfølt fornemmelse for pligt og ansvar. Jeg er ansvarlig for de små piger fra syv til tolv år. Jeg hjælper dem med bad og med at vaske tøj. Vi opdrager dem til at fornemme værdien af renlighed. Jeg underviser dem, opmuntrer dem til at læse og skrive og forklarer dem ting. Om natten sover jeg sammen med dem, sørger for at de kommer i seng i tide, vækker dem om morgenen og er sammen med dem i deres gøremål i løbet af dagen. På den måde er jeg i stand til at give dem formel og uformel under-visning, og dette føler jeg også udvikler mig. Jeg forsøger at kaste mig ud i nye ting, både på mit eget og andres initiativ. Jo mere ansvar man får, jo mere kommer man til at forstå værdien af det, man arbejder med, værdien af ens eget arbejde og værdien af andres. Her arbejder vi fælles for ashrammen, og vi er gode til at støtte hinanden. Selv har jeg fået meget støtte af andre, og jeg føler mig meget tilfreds med det jeg laver.

Af og til får vi inspiration af udefrakommende, der kommer og underviser, f.eks. i emner inden for undervisning eller yoga. Jeg arbejder også i markerne sammen med eleverne. Lærere og elever arbejder side om side. Børnene lærer at så og passe på grønsager, og det øger deres ansvarsfølelse. Tilsammen giver dette dem en fornemmelse for sammenhængen i de ting vi gør på ashrammen.

Jeg befinder mig så godt her, hvor respekt, omsorg, sympati og venlighed er værdier, vi lægger vægt på og udlever. Det er egenskaber, som fremmes i ashrammens udvidede familie. Vores forskellige aktiviteter til fremme for miljøet falder godt i tråd med de værdier, jeg lige har nævnt. Vi bruger megen energi på at lære eleverne betydningen af et godt miljø i praksis og gøre disse værdier til en integreret del af vores undervisning.

Til slut vil jeg nævne endnu et eksempel på, hvad ashramlivet indeholder. Børnene er med til at bestemme, når vi fejrer forskellige festivaler. De får lov til at komme med forslag til aktiviteter, og er med i beslutningsprocesserne, når beslutninger skal tages. Det gælder i alle aktiviteter, at de har et ord at skulle have sagt, og det er med til at forme børn, der kan udvikle sig fuldt ud.

En af årets festivaler: De små børn viser deres håndlavede ting.

Gandhis danske discipel

af Lone Poulsen

Sådan lød overskriften på en flot artikel i Politiken d. 1. januar 2005 om Marie Thøger. Anledningen var, at Marie modtog en fornem indisk pris den 9. december i Mumbai for at fremme Gandhis værdier uden for Indien. Marie Thøger – forfatter og tidligere lærer – var blevet udpeget til at modtage den internationale pris The Jamnalal Bajaj Award. En fond blev oprettet i 1977 til minde om Shri Jamnalal Bajaj, som var en af Gandhis nære medarbejdere. Han blev i 1920 accepteret som Gandhis ”femte” søn.

Gandhi siger om ham:

”Jamnalalji gav afkald på sig selv og alt – uden forbehold. Der er næppe en eneste af mine aktiviteter, hvortil jeg ikke har modtaget hans helhjertede samarbejde, og hvor det ikke viste sig at være af største værdi.....Han placerede sine betydelige ejendele til min disposition. Han blev en beskytter af min tid og mit helbred. Han gjorde det hele til gavn for offentligheden.”

På billedet ses Jamnalal Bajaj og Mahatma Gandhi.

Fonden uddeler hvert år tre priser til indere og fra 1988 desuden en pris til en udlænding. I år 2000 modtog ærkebiskop Desmond Tutu fra Sydafrika prisen.

Marie Thøger mødte allerede Gandhi-folkene i efteråret 1954, hvor hun kom fra et UNESCO-kursus for at besøge Sevagram – Gandhis Ashram. Her stødte hun på Marjorie Sykes – en engelsk kvinde som dengang styrede Gandhis Basic Education program – et arbejdsorienteret uddannelsessystem. Senere bragte Marjorie hende til en konference i Indore, hvor hun mødte Sarala Behn fra Kausani. Konferencen drejede sig om Sarvodaya-arbejde. Sarvodaya betyder ”alles velfærd”. Sarvodaya-arbejde bliver udført af mænd og kvinder, der med fredelige metoder hjælper og støtter undertrykte folkegrupper. Gandhis mål var, at der skulle være en Sarvodaya-arbejder i hver landsby. Til allersidst på konferencen sluttede Marie sig til en af filosofen Vinoba Bhaves historiske fredsvandringer.

Sarala bragte hende til Lakshmi Ashram i Kausani i Himalaya. Siden har hun brugt det meste af sin fritid til at tale og skrive om Gandhi-arbejde i Himalaya og om Basic Education i Indien. Hun fik også kendskab til Vinoba Bhaves Bhoodan-bevægelse via Sarala Behn. Bhoodan – jordgavebevægelsen – gik ud på, at de store landejere frivilligt skulle afgive jord til de fattige og jordløse bønder. Siden har Marie fulgt eksperimenterne med Basic Education i Lakshmi Ashram og andre steder.

I 1966 i Danmark startede der et samarbejde om Basic Education og Gandhi-filosofi, og det blev gennemført gennem mange besøg af indiske Sarvodaya-folk på folkehøjskoler, i folkeskoler, i Lions Klubber og kvinde- og fredsgrupper i Danmark. Oplysningen om Gandhis ikke-vold og menneske-

lige værdier blev kommunikeret i form af foredrag, bogskrivning og kulturelle arrangementer. I mere end 40 år har Marie skrevet fiktion og faglitteratur – alt sammen skrevet specielt til børn og unge i de danske folkeskoler. Hendes bøger har været placeret på biblioteker og er blevet brugt i undervisningssystemet over hele landet. Nogle af dem blev skrevet i samarbejde med indiske venner. Temaet for skrivelserne har altid været at få kvinder og piger til at føle sig fri og blive påvirket af Mahatma Gandhis idealer.

Hun fik inspiration, når hun fulgte bjergpigerne i deres arbejde i børnehaverne, deltog i træplantningslejre under Chipko-bevægelsen i Almora og Chamoli distrikterne, sad sammen med bjergkvinderne for at protestere mod salg af alkohol og var sammen med Sarvodaya-arbejderne i Uttaranchal, som kæmpede imod sæbestensminerne for at redde bjergene fra ødelæggelse. Sommetider følte hun, når hun vandrede rundt med disse Sarvodaya-arbejdere, at deres liv var på spil, når de måtte krydse iskolde floder på bare fødder i mørket. Denne viljestyrke hos Gandhi-folkene – gengivet i hendes skrivelser – har sandsynligvis inspireret mange af hendes egne elever og andre, som læste bøgerne. Disse bøger og foredragene om hendes oplevelser har opmuntret et stort antal unge piger og drenge og også voksne fra Danmark til at besøge Gandhi-stederne og til at studere mere om Gandhi og hans filosofi. Foruden bøgerne er der også blevet vist mange diasshow, og der er blevet lavet et radio-interview om simpel levevis og hårdt arbejde på Gandhi-institutioner i India.

Nu arbejder Marie Thøger på Sarala Behns selvbiografi. Først har den måttet oversættes fra hindi til engelsk. Dette har David Hopkins allerede gjort et stort arbejde for at udføre. Herefter følger Marie, at det er hendes pligt at genskrive Saralas historie på dansk, hvilket hun håber at afslutte snart.

Den 6. december 2004 gik turen mod Mumbai. Jeg var så heldig at være med. Efter en lidt forsinket rejse ankom vi den 7. ved middagstid. Vi blev indkvarteret, og straks var der en vært samt en bil med chauffør til vores rådighed døgnet rundt. Dagen før prisoverrækkelsen var vi inviteret til middag af The

Bajaj Group. Jamnalaljis ældste barnebarn står i spidsen for fonden. De er fem brødre, der kører firmaet, som er et af de største i Indien. De fremstiller bl.a. two-wheelers (scootere o.lign.) og three-wheelers (trehjulede små taxaer) samt el-udstyr. Samtidig har de et omfattende socialt program. En TV-station var mødt op for at tage billeder og interviewe. Derefter blev der budt på en fornem vegetar-buffet med adskillige prominente gæster. Dagen for prisoverrækkelsen kom. Det foregik i en teatersal, hvor prismodtagerne samt diverse honoratiores var anbragt på scenen. Hver prismodtager blev præsenteret ved en tale og takkede selv med en tale.

Dagen efter var der arrangeret et møde i Mani Bhavan – et Gandhi-museum i Mumbai. Museet ligger i et hus, hvor Gandhi opholdt sig i mange år. Her var flere Gandhi-folk mødt op for at få en debat med prismodtagerne. Det var et interessant og begivenhedsrigt besøg.

Med prisen følger et større pengebeløb – ca. 65.000 kr. Disse penge vil blive brugt til trykning af den engelske udgave af Sarala-bogen samt til arbejdet på Lakshmi Ashram, et børnehjem i Sydindien samt et par andre ngo-projekter.